

INGLIZ TILI O‘QITUVCHILARINI YOZISH MALAKASINI OSHIRISH.*Ibotova Xurshida Nasimovna**Aniq va ijtimoiy fanlar universiteti magistri*

Abstract: In an era of constant evolution in educational practice, the importance of teaching writing skills to English language teachers cannot be overstated. In order to empower teachers to excel in written communication, this article explores key principles, strategies, and resources to guide English language teachers in improving their writing skills.

Keywords: English, writing skills, idea, practice, feedback.

Аннотация: В эпоху постоянного развития образовательной практики важность обучения учителей английского языка навыкам письма невозможно переоценить. Чтобы дать учителям возможность преуспеть в письменном общении, в этой статье рассматриваются ключевые принципы, стратегии и ресурсы, которые помогут учителям английского языка улучшить свои навыки письма.

Ключевые слова: Английский язык, навыки письма, идея, практика, обратная связь.

Annotation: Ta'lim amaliyotidagi doimiy evolyutsiya davrida ingliz tili o‘qituvchilari uchun yozish ko‘nikmalarini o‘rgatishning ahamiyatini oshirib bo‘lmaydi. O‘qituvchilarga yozma muloqotda ustunlik qilish imkoniyatini berish maqsadida ushbu maqola ingliz tili o‘qituvchilarining yozish malakasini oshirishda yo‘l-yo‘riq ko‘rsatadigan asosiy tamoyillar, strategiyalar va resurslarni o‘rganadi.

Kalit so‘zlar: Ingliz tili,yozish ko‘nikmalari,g‘oya,amaliyot,fikr-mulohazalar.

Ingliz tili o‘qituvchilari til bilimi va samarali muloqotning himoyachilari sifatida o‘quvchilarning yozish ko‘nikmalarini shakllantirishda muhim rol o‘ynaydi. O‘qituvchilarning fikr, g‘oya va tushunchalarni yozma so‘z orqali etkazish qobiliyati til ta’limida mukammallikning standartini belgilaydi. Shu sababli, ingliz tili o‘qituvchilari nafaqat o‘zlarining professional malakalarini oshirish, balki o‘z talabalari uchun ilhomlantiruvchi murabbiy sifatida xizmat qilish uchun o‘zlarining yozish qobiliyatlarini doimiy ravishda takomillashtirib borishlari va rivojlantirishlari juda muhimdir. O‘qituvchilarni zarur vositalar va texnikalar bilan jihozlash orqali biz ularning doimiy kasbiy rivojlanishini qo‘llab-quvvatlash va til o‘qitishda mukammal madaniyatni rivojlaniramiz.

Ingliz tilini o‘qitish sohasida o‘qituvchilarning yozma muloqotdagi malakasi katta ahamiyatga ega. Ingliz tili o‘qituvchilari o‘z o‘quvchilari uchun namuna bo‘lib, tilning nozik tomonlarini og‘zaki va yozma ifodalash orqali namoyish etadilar. Shu

sababli, ingliz tili o‘qituvchilari nafaqat o‘zlarining kasbiy rivojlanishini oshirish, balki o‘quvchilariga yuqori standartlarni o‘rnatish uchun ham yozish qobiliyatlarini doimiy ravishda oshirishlari juda muhimdir.Ingliz tili o‘qituvchilari uchun yozish ko‘nikmalarini rivojlantirish turli shakllarda bo‘lishi mumkin, seminarlar va o‘quv dasturlaridan tortib doimiy o‘z-o‘zini o‘rganishgacha. Muayyan strategiya va usullarga e’tibor qaratish orqali o‘qituvchilar aniq, qiziqarli va samarali yozma muloqotni yaratish qobiliyatini yaxshilashlari mumkin.Samarali yozish uchun grammatika, sintaksis va lug‘atda mustahkam poydevor zarur. Ingliz tili o‘qituvchilari o‘z fikrlarini aniq va to‘g‘ri etkazish uchun ushbu asosiy tamoyillarni yaxshi bilishlari kerak. O‘qituvchilar argumentni tuzish, fikrlarni mantiqiy tartibga solish va turli maqsadlarda mos ohang va uslubdan foydalanish kabi yozish usullarini o‘rgatishdan foyda olishlari mumkin. Ushbu ko‘nikmalarni amaliyot va fikr-mulohazalar orqali yaxshilash mumkin. Yaxshi yozish uchun keng so‘z boyligi va ingliz tilini nozik tushunish zarur. Ingliz tili o‘qituvchilari o‘zlarining so‘z boyligini kengaytiradigan va til bilimlarini oshiradigan mashg‘ulotlar bilan shug‘ullanishlari kerak. Tengdoshlar o‘rtasidagi fikr-mulohazalar va hamkasblar bilan hamkorlik yozish bo‘yicha qimmatli fikrlar va konstruktiv fikr-mulohazalarni berishi mumkin. Tengdoshlarni tahrirlash mashqlarida qatnashish va yozuv namunalarini almashish o‘qituvchilarga o‘zaro yordam va rag‘batlantirish orqali yozish qobiliyatlarini yaxshilashga yordam beradi.Ingliz tili o‘qituvchilari uslublar bo‘yicha qo‘llanmalar, yozish qo‘llanmalar, onlayn vositalar va malaka oshirish kurslarini o‘z ichiga olgan bir qator yozuv resurslaridan foydalanish imkoniyatiga ega bo‘lishi kerak. Ushbu manbalar o‘qituvchilarga yozish qobiliyatlarini oshirishga qaratilgan sa'y-harakatlarida yordam berishi mumkin.Yozishni ingliz tili o‘qituvchilarining o‘qitish amaliyotiga kiritish kerak. Yozma topshiriqlar, loyihamalar va mashg‘ulotlarni o‘z darslariga kiritish orqali o‘qituvchilar o‘quvchilarga o‘zlarining yozish ko‘nikmalarini rivojlantirish va o‘zlarining yozish qobiliyatlarini rivojlantirish imkoniyatini berishlari mumkin. Doimiy ravishda o‘z-o‘zini baholash va yozish amaliyotlari bo‘yicha fikr yuritish doimiy takomillashtirish uchun zarurdir. Ingliz tili o‘qituvchilari rivojlanish sohalarini aniqlash va yozish ko‘nikmalarini oshirish uchun maqsadlar qo‘yish uchun reflektiv amaliyot bilan shug‘ullanishlari kerak.

Ingliz tili o‘qituvchilar uchun (EfT) O‘zbekistondagi oliy va o‘rta maxsus ta’lim muassasalarida, shu jumladan universitetlar, institutlar, kollejlar va litseylarda faoliyat yuritadigan ingliz tili o‘qituvchilari uchun tilni rivojlantirish dasturi hisoblanadi. Kurs kasbiy tayyorgarlik dasturlariga qo‘yilgan barcha zamonaviy xalqaro talablarga javob berib, u Britaniya Kengashi, O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi, Ilmiy-amaliy innovatsiya markazi bilan hamkorlikda ta’lim sohasidagi britaniyalik yetakchi mutaxassis Rod Bolitonning maslahati ostida ishlab chiqilgan. Bu ikkita yuzma-yuz va bitta onlayn modulni uyg‘unlashgan holda o‘zida mujassam etuvchi, o‘quv kursi hisoblanadi.Ushbu dasturning maqsadi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim

vazirligining strategiyasi doirasida butun mamlakat bo'ylab ingliz tili standartlarini takomillashtirishdan iborat. Ushbu strategiyani faqat ingliz tili o'qituvchilari orasida ingliz tili standartlari yuqori darajaga yetkazilgan taqdirdagina amalga oshirish mumkin. Dars materiallari ingliz tilini chuqur o'rganishni rag'batlantirish va kursda ishtirok etuvchi o'qituvchilarga o'z ingliz tillarini takomillashtirishlari lozim bo'lgan sohalarni aniqlash va shu sohalarda ish olib borish imkoniyatini taqdim etish uchun ishlab chiqilgan. Til bilish malakasini oshirish uchun vaqt va mehnat talab etiladi, shu sababdan 2-Modul (onlayn) uzoq vaqt davomida olib boriladi.

1-Modul tilning asosiy sohalari bo'yicha ishlab chiqilgan bo'lib, u qatnashchilarni ingliz tilini tadqiq qilish va o'rganishga jalgan etish uchun, o'zida qiziqarli vazifalarni mujassam etadi. U har bir til ko'nikmalariga, jumladan grammatika, lug'at boyligi, diskursni (nutqni) tahlil qilish hamda til va madaniyat sohalariga oid masalalarni o'z ichiga oladi.

2-Modul olti qisimga bo'lingan; ularning har biri turli mavzudagi va har biri bir oy davom etadigan to'rt haftalik bosqichdan iborat. Ushbu davr mobaynida murabbiylar qatnashuvchilarning bilim olishini masofadan turib qo'llab-quvvatlaydilar. Shu bilan birga, oydan oyga belgilab qo'yilgan vazifalarning jihatlarini muhokama etish uchun, vaqt-vaqt bilan yuzma-yuz uchrashuvlar o'tkazish imkoniyatlari mavjud. Shunday bo'lsada, asosiy e'tibor qatnashchilarga masofadan turib o'qishni davom ettirish uchun talab etiladigan mustaqil o'rganish strategiyalarini ishlab chiqish va o'z-o'zini tarbiyalashga qaratilgan.

3-Modul asosan qatnashchilarning til jihatlarini tushunib yetish va ular bo'yicha taqdimotlar tayyorlash orqali tilni o'rganishlarini kuchaytirishga qaratilgan. Kursdan so'ng o'qishni davom ettirishni rejalashtirish masalasiga ham e'tibor qaratilgan. O'z tillarini takomillashtirishda bardavom bo'layotgan o'qituvchilar o'z o'quvchilariga yaxshi o'rnak ko'rsatadilar.

Xulosa: Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, ingliz tili o'qituvchilari yozma ko'nikmalar bo'yicha kasbiy rivojlanishga sarmoya kiritib, yozma muloqotda o'zlarining malakalarini oshirishlari va o'z navbatida o'z talabalariga taqdim etayotgan ta'lim sifatini oshirishlari mumkin. Yozish ko'nikmalarini yaxshilash bo'yicha birgalikdagi sa'y-harakatlar orqali o'qituvchilar til o'sishi va rivojlanishiga yordam beradigan qo'llab-quvvatlovchi va ilhomlantiruvchi o'quv muhitini yaratishi mumkin.

Foydalilanilgan adabiyotlar:

1. Абасов, З. А. Ученик как субъект педагогической технологии / З. А. Абасов // Школьные технологии. - 2001. - № 2. - с. 39-44.
2. Аллярова, С. Н. (2019). Педагогик технологиялар ва актларни куллаш олий таълим сифатини ошириш омили сифатида. Журнал Социальных Исследований, (6).

3. Ашуррова Д.У. Преподавание лингвистических дисциплин в языковом вузе. Сборник научных трудов по материалам Четвертой Международной научно-практической конференции (г. Воронеж, 19-20 февраля 2019 г.)
4. Волков, Ю. Традиционные и новые технологии обучения: "принцип дополнительности" / Ю. Волков// Высшее образование в России. - 2003. с.35-43.
5. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. - Cambridge: Cambridge University Press, 2001
6. Отабоева, М. Р. Chet tilini o‘qitishda zamonaviy innovatsion texnologiyalaridan foydalanish va uning samaradorligi / // Молодой ученый. — 2017. — № 4.2 (138.2). — с. 36-37.